A°. 1859. N°. 248

Opregte Vrijdagsche HAARLEMSCHE COURANT van 21 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 17 October.

De aartsbisschop van Agram, welke, ter zake zijner gematigde denkwijze, veel vertrouwen inboezemt, heeft een vlugschrift uitgegeven met het doel om de menigte, die steeds zeer tegen het concordaat is ingenomen, daarmede, immers tot eene zekere hoogte, te bevredigen.

BERLIJN, 18 October.

De Keizer van Rusland komt niet voor den 22sten in Breslau. Dientengevolge is de reis van den Prins-Regent en de verdere Prinsen derwaarts tot vrijdag uitgesteld. De russische gezant aan het Hof van Pruissen, en de pruissische aan dat van Rusland bevinden zich reeds in Warschau, alwaar de Keizer door den Prins van Wurtemberg, bevelhebber der pruissische garde, namens den Prins-Regent, zal worden verwelkomd.

VAN DEN RIJN, 19 October.

De Koning der Belgen is, uit Zwitserland, op zijne terugreis naar Brussel, te Koblentz aangekomen.

Men wacht bij den Senaat van Frankfort een besluit, bij 't welk wordt bepaald, dat alle middelen, over welke beschikt kan worden, zullen worden aangewend om de voor de scheepvaart zoo belemmerende Rijn-tollen te doen afschaffen.

PARIJS, 18 October.

Men heeft dezer dagen verzekerd, dat het verblijf te Saint-Sauveur niet gunstig heeft gewerkt op de gezondheid des Keizers. Van eene zijde, welke goed onderrigt kan zijn, wordt thans gemeld, dat hiervan niets waar is, en de Keizer elken dag des ochtends te zeven ure, zoowel te Biaritz, als te Saint-Cloud, reeds aan den arbeid is in zijn kabinet met den heer *Mocquard*. Gewoonlijk werkt Z. M. tot elf ure zonder ophouden, als wanneer hij een ligt ontbijt neemt, waarna hij audientie geeft, den ministerraad bijwoont en de loopende zaken afhandelt. Zoolang Z. M. over Frankrijk regeert, heeft hij dien levens-regel gevolgd. Aan de menigvuldige bezigheden, waarmede de Keizer thans overladen is, moet het worden toegeschreven, dat hij niet reeds naar Compiègne is vertrokken.

De omgeving van HH. MM. neemt het steeds als zeker aan, dat de Keizer van Oostenrijk omstreeks het midden van de aanstaande maand Compiègne zal bezoeken, waar hij zich tegelijk met den Koning der Belgen zou bevinden. Dat ook Keizer *Napoleon* aldaar door den Czaar zal worden bezocht, wordt als minder waarschijnlijk beschouwd.

— Het officiële sardinische dagblad behelst een besluit van Koning *Victor Emmanuel*, waarbij de tol-linien worden opgeheven vooreerst tusschen Sardinie en Lombardije, en verder tusschen Piacenza, Parma en Modena. Bij een tweede besluit wordt de minister van Financien gemagtigd om te onderhandelen over een tractaat tot daarstelling van een tolverbond tusschen Sardinie en Lombardije met Parma, Modena, Romagna en Toscane.

— Het ultramontaansche hoofdorgaan *l'Univers* gaat nog dagelijks voort met het leveren van artikelen, hetzij tot verdediging van het wereldlijk gezag van den Paus, hetzij ten betooge, dat de bevolkingen van Romagna en de Legatien zich geheel ten onregte aan dat gezag hebben onttrokken, vermits de administratie over die gewesten in geen opzigt te wenschen overliet. Heden is in dat dagblad een zeer uitgewerkt betoog opgenomen over: „het gezag, de overlevering en het gezond verstand, als de drie onmisbare vereischten voor het maatschappelijke leven van den mensch." De schrijver zet uiteen, dat, zonder gezond verstand, eene vereeniging van menschen in niets verschillen zou van eene kudde vee; — dat de overlevering volstrekt noodig is om bij de opeenvolgende geslachten het tegenwoordige in verband te brengen met het verledene en de toekomst; — dat, zonder de overlevering, elk geslacht zonder maatschappelijke grondslagen zou zijn en noodwendig in het niet verzinken, alvorens zich een veilig toevlugtsoord te hebben kunnen verzekeren; — eindelijk, dat het derde maatschappelijke vereischte is het zigtbare levendige gezag, 't welk de overlevering bewaakt en uitlegt en tevens optreedt daar, waar het gezond verstand te kort schiet. Zonder gezag is de anarchie onvermijdelijk, zelfs te midden van menschen, die gezond verstand bezitten en met de zuiverste bedoelingen zijn bezield. Zonder gezag is het maatschappelijke ligchaam onthoofd en kan het onmogelijk blijven leven.

Verder moet de mensch het verstand gebruiken, ten einde het regelmatige gezag, 't welk van God afkomstig is, te onderscheiden van dat gezag, 't welk de mensch zich eigenmagtig aanmatigt met zelfzuchtige bedoelingen. — De overlevering zal, mits zij zeker is, strekken tot voorlichting zoowel van het individuele verstand, als van het gezag, en de onderdaan is vooral dan gehecht aan de wet, als deze de uitdrukking of het uitvloeisel is van de nationale zeden, gebruiken en overlevering. Het gezag en de overlevering zijn zoo innig verbonden, dat elk gezag, 't welk met de overlevering breekt, zijnen val tegemoet gaat, en elke overlevering, die niet wordt bewaakt door het gezag, ten laatste krachteloos en duister wordt.

De clericale publicist past dit toe vooreerst op Rome, waar het wereldlijk gezag, ten gevolge van de overlevering, deelt in het karakter, waardoor het geestelijk gezag zich boven alles kenmerkt en onderscheidt, maar verder ook op oud-Engeland, waar de overlevering van kracht blijft en verbied voor de voorvaderen en voor de vaderlijke magt de maatschappij zal redden tegenover de revolutie, die zich thans ook daar beijvert om de overlevering te vernietigen, maar haar doel niet zal bereiken.

De schrijver komt daarop tot de beschouwing der revolutie in het algemeen, die allerwegen hare krachten inspant om de geslachten van hare geschiedkundige overleveringen te vervreemden, en die aldus handelt in de volle bewustheid, dat de overlevering de zekerste en de vruchtbaarste van alle natuurlijke waarheden is, voor zoover die dan ook alleen in het godsdienstige in al haar gezag en in al hare zuiverheid wordt bewaard. Reeds lang zou de wereld te niet zijn gegaan, ingeval dezelve alleen door het *vrije* menschelijke verstand ware bestuurd geworden.

„Daarin is dan ook (dus vervolgt de schrijver) de reden te vinden, waarom de revolutie „welke de dochter is van hem, die van den aanvang moordenaar was", met een gelijk geweld en met inspanning van alle krachten, zoowel het gezag als de overlevering aanvalt. Van de ééne zijde verkondigt zij de gelijkheid, dat is, de volstrekte onafhankelijkheid van het menschdom, en loochent zij alle goddelijk regt, waardoor zij het gezag ten eene male verlamt, want „zonder God, geen gezag." Van den andere kant valt zij de overlevering aan, waardoor de kiem van het maatschappelijk leven sterft. Volgens de revolutionaire begrippen is een geslacht eene vereeniging, in geen opzigt gebonden door de voorafgaande geslachten of vergaderingen. De volkswaan van den dag (l'opinion du jour), mits zij slechts de meerderheid hebbe, is, volgens de revolutie, de souvereine magt, en een volk kan altijd en op elk oogenblik den aard en het wezen zijner wetten en zeden, mitsgaders den vorm en geest zijner Regering wijzigen. Gedurige verandering is alzoo vaste regel, en het tegenwoordige heeft noch een verleden, noch eene toekomst."

Ten slotte betoogt de schrijver van de *Univers*, dat de revolutie den mensch tijdelijk en eeuwig ten val brengt, omdat zij trapsgewijze het licht doet plaats maken voor de duisternis en de orde voor regeringsloosheid en wanorde.

PARIJS, 19 October.

Dat de prijzen der fondsen gerezen zijn ter beurze van Londen, is het gevolg van de daar ontvangene zekere berigten, dat binnen weinige dagen het tractaat tusschen Frankrijk en Sardinie zal worden gesloten; waaruit zou voortvloeijen, dat ook Oostenrijk en Sardinie weldra met elkander zullen contracteren. Hier gelooft men nu, dat de gevolmagtigden te Zurich weldra hunne taak zullen hebben volbragt.

Het wordt thans als zeker gemeld, dat de Keizer de toscaansche deputatie heeft ontvangen, alleen met het doel om ter harer kennis te brengen, dat, zijns erachtens, Toscane niets beters kan doen dan onverwijld overtegaan tot de terugroeping van het Huis van *Lotharingen*. Voor dat de deputatie ter audientie werd toegelaten, had graaf *Walewski* zich in gelijken zin uitgelaten. Van eene zijde, welke met de Regering in betrekking staat, wordt aangemerkt, dat men er zich op moet voorbereiden, dat de italiaansche drukpers, getrouw aan hare tot dusver gevolgde taktiek, de woorden des Keizers in eenen voor de uitgebragte wenschen gunstigen zin zal uitleggen; maar dat het ook wel zeker is, dat de fransche officieuse dagbladen en correspondentien betoogen zullen mededeelen, waarin de noodzakelijkheid zal worden uiteengezet van het herstellen der dynastie van *Lotharingen* in Toscane.

De sardinische minister, generaal *Dabormida*, zal morgen de reis naar Londen aannemen. In eenige diplomatieke kringen wordt verzekerd, dat het doel zijner zending vooral betrekking heeft op de vestiging van een regentschap van den *Prins van Carignan* over Centraal-Italie. De tijd zal leeren, in hoever dit laatste overeenkomstig de waarheid is; maar dit schijnt zeker te zijn, dat de fransche gezant te Turin aan het sardinische gouvernement eene nota heeft overhandigd, waarin het keizerlijke bewind zich ongunstig verklaart, zoo omtrent een regentschap van dien Prins, als omtrent het bezetten van Parma door de sardinische krijgsmagt.

De omzet is heden ter beurze van weinig of geen belang geweest; alleen in de aandeelen van het crediet-mobilier is iets omgegaan. — De heer *Ampère* heeft zijne plaats als agent-de-change verkocht voor den som van twee millioenen fr. — Er wordt thans druk gearbeid aan het reglement voor de commiezen, of assessoren. Het schijnt, dat de belanghebbenden zich moeijelijk, deswegens met elkander kunnen verstaan.

— De heer *Pallavicini*, de vertegenwoordiger der Hertogin van Parma, is hier aangekomen, 't welk aanleiding geeft tot allerlei gissingen en geruchten. Mogt de Groothertog *Ferdinand IV* met goedvinden van Frankrijk en de toscaansche bevolking worden teruggeroepen, dan zou het herstel van den jongen Hertog van Parma insgelijks mogelijk worden geacht.

Men denkt algemeen, dat de fransche troepen, die nog in Lombardije en te Piacenza zijn, oogenblikkelijk na de onderteekening der drie tractaten herwaarts zullen terugkeeren. Wegens den onzekeren toestand, in welken Centraal Italie verkeert, is het echter moeijelijk, iets zekers daaromtrent te zeggen.

LONDEN, 18 October.

H. M. de Koningin, de Prins-gemaal, de Prinsen en Prinsessen zijn uit Schotland op het kasteel van Windsor teruggekomen.

De Prins-gemaal heeft de voor Holyhead liggende *Great Eastern* naauwkeurig, van boven tot onder en in al de bijzonderheden bezigtigd, en ook den telegrafischen toestel, welke voor het bestuur van het schip is ingerigt. Z. K. H. werd op het schip begeleid door twee directeuren der maatschappij aan welke het schip thans toebehoort, en door den kapitein van hetzelve, den heer *Harrison*. Hij heeft ook met belangstelling het verslag vernomen van de bij den laatsten proeftogt verkregene ondervinding. Het is nog niet zeker, dat het schip in dit jaar den togt over den Oceaan zal ondernemen. Indien de directeuren besluiten tot den aanleg van nog een verschwater-pomp, zal de togt tot in het volgende jaar worden uitgesteld. Voor de veiligheid van het schip is dergelijke inrigting niet noodzakelijk.

— In Chili heerscht nog veel onrust en wanorde. Uit dien hoofde is de dictatoriale magt van den President (gelijk met den telegraaf is gemeld) voor een jaar verlengd.

BRUSSEL, 19 October.

Het dagblad *l'Indépendance* laat niet na aan te merken, dat het clericale *Journal de Bruxelles* een antwoord heeft gegeven op de bedenkingen, welke zijn gemaakt ter zake van het laatste door den aartsbisschop van Mechelen uitgevaardigde mandament, 't welk als niets afdoende kan worden beschouwd. Dat blad leidt daaruit af, dat het clericale dagblad niet weet, wat het kan aanvoeren, en thans indedaad ten einde raad is.

Eenige liberale bladen deelen den inhoud mede van eene circulaire, welke door denzelfden prelaat is gerigt aan de leden der belgische geestelijkheid, ter zake van verregaande bij de wet strafbaar gestelde onzedelijkheden, welke laatstelijk hebben plaats gehad in eenige door geestelijken bestuurde scholen. De aartsbisschop ontkent niet, dat die feiten werkelijk zijn voorgevallen, dat de geestelijken zijn gestraft, en zegt zelfs uitdrukkelijk, dat een en ander hem zeer heeft bedroefd; maar hij acht het noodig, aan te merken, dat die feiten op zich zelve staan en zeer ten onregte door de vijanden der Kerk worden aangevoerd, om de geheele geestelijkheid en de door haar bestaande inrigtingen van onderwijs in een verdacht licht te doen voorkomen. Hij spoort de belgische geestelijken tot verdubbelden ijver en waakzaamheid aan, opdat niet de hoofden der huisgezinnen, 't zij uit vrees voor aardsch geweld, 't zij uit zwakheid of uit vuig eigenbelang, hunne kinderen wegnemen uit inrigtingen, in welke het katholieke geloof in eere wordt gehouden, om hen te zenden naar scholen, in welke de kerkelijke leerstellingen worden miskend, of geheel verwaarloosd. De huisvaders moeten leeren inzien, dat alle onderwijs, 't welk het katholieke geloof niet ten grondslag heeft, hoogst gevaarlijk is; — dat zij, die aan andere dan aan katholieke scholen de voorkeur geven, de kans loopen van bittere teleurstelling, en dat het aanleeren der beginselen van het rationalismus, of van ongodsdienstigheid, reeds vele jongelieden, geboren van christelijke ouders, in den afgrond van het verderf en de goddeloosheid heeft gestort.

De liberale drukpers is fel verbolgen over deze herderlijke aansporing, en gispt den prelaat ten sterkste, omdat deze het schandelijke gedrag van sommige leden der belgische geestelijkheid te baat neemt, ten einde alle inrigtingen van onderwijs, die hier te lande niet regtstreeks staan onder den invloed der katholieke geestelijkheid, aan te vallen. Verder keurt zij het ten hoogste af, dat de aartsbisschop in deze circulaire zijdelings te kennen geeft, dat de belgische strafwetten niet geschreven zijn voor de katholieke geestelijkheid, die alzoo in den Staat eene gepriviligeërde caste zou uitmaken, welke het regt zou hebben om straffeloos de grenzen te overschrijden, binnen welke de overige burgers zich moeten houden. Volgens de liberalen is welligt nooit een belgisch prelaat zoo ver gegaan als thans de aartsbisschop van Mechelen, als welke eene diepe minachting betoont voor den eersten grondslag der constitutionele, burgerlijke en penale wetgeving, te weten, de gelijkheid van alle burgers voor de wet.

— Het russischgezinde orgaan *le Nord* zou het zeer afkeuren, dat de preliminairen van Villafranca waren opgenomen in het nu te Zurich tusschen Frankrijk en Oostenrijk geslotene vredes-verdrag. Dat blad kan niet aannemen, dat hetgeen deswegens wordt gemeld overeenkomstig de waarheid is. Volgens hetzelve kan noch Frankrijk, noch Oostenrijk, en evenmin Sardinie, zich beroepende op het zoogenaamde *fait accompli*, alleen en zonder de tusschenkomst van Europa, beschikken over het lot van souvereine en onafhankelijke Staten, die aan den oorlog geen deel hebben genomen. De gevolmagtigden te Zurich kunnen wenschen hebben geformuleerd en vastgesteld, ten gunste van deze of gene oplossing van het hangende vraagstuk; maar geene der groote mogendheden zou kunnen deelnemen aan een Congres, 't welk slechts zou moeten dienen om besluiten van de drie mogendheden, die te Zurich tractaten teekenen, te bekrachtigen. Volgens *le Nord*, zijn de zeer stellige verklaringen van Keizer *Napoleon* het meest afdoende bewijs, dat zoodanige eigenmagtige handelwijze nooit in de bedoelingen der fransche Regering kan zijn gelegen. Dat blad meent intusschen te kunnen verzekeren, dat, ingeval Frankrijk tot een Congres mogt uitnoodigen, Rusland en Pruissen volgaarne daaraan gehoor zullen geven, met dien verstande echter, dat deze beide mogendheden de veranderingen in aanmerking zullen nemen, welke in den algemeenen toestand zijn ontstaan, nadat het voorstel, 't welk Rusland, vóór den oorlog, betreffende de bijeenroeping van een Congres had gedaan, geen ingang had gevonden. Hetgeen wordt verzekerd omtrent de deelneming aan het Congres van Staten van den tweeden rang, beschouwt *le Nord* als geheel onaannemelijk.

's GRAVENHAGE, 20 October.

Bij kon. besluit van 18 Oct. is aan den heer dr. *A. J. D. Steenstra Tousaint*, derden stadsgeneesheer te Batavia, vice-president der natuurkundige vereeniging in Neder-

landsch Indie, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der orde van Franz Joseph, hem door Z. M. den Keizer van Oostenrijk geschonken.

— Bij konkl. besluit van 18 October is het kantoor der dir. belast. te Wormer ingetrokken; zijn de gemeenten Wormer en Jisp vereenigd met Wormerveer, onder den ontv. *M. M. de Crane*, en is de gemeente Wijde-Wormer vereenigd met het kantoor te Purmerend, onder den ontvanger *H. G. Holland.*

— Z. M. heeft benoemd tot heemraad van Dregterland den heer *J. Houter*; tot waarschap voor de gemeente Schellinkhout den heer *K. de Boer*; — tot h. heemraad van Amstelland den heer *J. G. Kruimel.*

— Onder dagteekening van den 16den dezer heeft Z. M. de Koning, op de voordragt van Z. E. den minister van Staat, minister van Kolonien, verschillende besluiten genomen, betreffende het leger in Indie, en wel in de eerste plaats nopens de bepaling der tractementen der officieren; 2° nopens de pensioenen; 3° ten aanzien der verlof-tractementen buiten Neerlandsch Indie; 4° betreffende het Weduwen- en Weezenfonds der officieren van de indische landmagt.

Bij het eerste besluit zijn de tractementen voor de officieren der infanterie aldus geregeld: kollonel *f* 10200; luit. koll. *f* 6,780; majoor *f* 5,580; kapt. *f* 3600; 1ste luit. *f* 2100; 2de luit. *f* 1860; — voor de verdere troepen en diensten, koll. *f* 10800; luit. koll. *f* 7380; majoor *f* 5880; kapt. *f* 4200; 1ste luit. *f* 2250; 2de luit. *f* 1950.

Het vol bedrag der pensioenen, ten laste der indische geldmiddelen, is aldus geregeld: lt. generaal *f* 8000; generaal-majoor *f* 5500; koll. *f* 4000; lt. koll. *f* 3000; majoor *f* 2600; kapt. *f* 1600; 1ste luit. *f* 900; 2de luit. *f* 700.

Het verlof-tractement tot herstel van gezondheid is bepaald als volgt: luit.-generaal *f* 8000, generaal-majoor *f* 5500, kollonel *f* 4500, luit.-koll. *f* 3400, majoor *f* 3000, kapt. *f* 2300, 1ste luit. *f* 1250, 2de luit. *f* 1050.

Bij het 4de besluit wordt de in het besluit van November 1842 gewijzigde schaal der hoofdsom voor het aangaan van een huwelijk, in eens te storten, bepaald als volgt: lt. generaal *f* 1800, generaal-majoor *f* 1600, koll. *f* 1400, lt. koll. *f* 1200, majoor *f* 1100, kapt. *f* 900, 1ste luit. *f* 700, 2de luit. *f* 600; — de pensioenen voor de weduwen van de officieren dezer rangen worden op een gelijk bedrag gesteld, en de gratificatien voor een wettig of gewettigd kind, op *f* 96, voor twee *f* 168, voor drie *f* 228, voor vier *f* 264, voor vijf en meer *f* 288.

— Naar men verneemt, heeft Z. M. de Koning den heer *Ch. Paeille*, bibliothecaris en archivaris te Rijssel, schrijver van een *Essai historique et critique sur l'invention de l'imprimerie*, benoemd tot ridder van de orde van den Ned. Leeuw.

— De meeste leden der Tweede-Kamer hebben de residentie verlaten, met het voornemen om den 30sten aanstaande terug te komen.

— Bij de Tweede Kamer zijn weder een aantal adressen ingekomen uit gemeenten in N. Braband, in welke op de goedkeuring wordt aangedrongen van de voordragt op den aanleg der spoorwegen.

— Het onderzoek van de voorgestelde staatsbegrooting is in de Afdeelingen der Tweede Kamer afgeloopen. Naar men verzekert, heeft het verhoogde cijfer der begrooting voor de landmagt aanleiding gegeven tot gewigtige bedenkingen.

HAARLEM, 19 October.

In de bijeenkomst van den gemeente-raad van heden is o. a., op voordragt van de commissie voor de plantsoenen, besloten tot den verkoop van boomen, zoo binnen als buiten de stad, getaxeerd op eene waarde van *f* 980.

Op eene reclame van den heer lt. kollonel *IJske*, verlangende restitutie van het door hem betaalde bedrag in de dir. stedelijke belasting, van den 15den dezer maand af, ter zake van vertrek uit de gemeente, is afwijzend beschikt, op grond, dat de wet alleen afschrijving veroorlooft over de twee laatste maanden van het jaar.

Aan den hulp-onderwijzer *H. A. Pielage* is, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend.

Een aantal stukken, over welke de commissie van Financien rapport heeft uitgebragt, zijn aangehouden.

Daarna is beraadslaagd over de stedelijke begrooting voor het aanstaande jaar 1860. Vermits niemand het woord heeft verlangd over de algemeene strekking, is men dadelijk overgegaan tot de overweging der bijzondere bepalingen,

De voorgedragen te besteden sommen zijn veelal goedgekeurd. Het voorstel van de commissie, betreffende het eerste hoofdstuk, om de kosten voor het stedelijk archief, gesteld op *f* 270, met *f* 70 te verminderen, is, met 9 tegen 8 stemmen, afgewezen.

Ten aanzien van het 3de hoofdstuk is voorgesteld, om B. en W. uittenoodigen om met het bestuur van de Herv. Kerk in overleg te treden, ten einde de bezoldiging van den organist voor het orgel in de Groote-kerk in betere verhouding te brengen met zijne erkende verdiensten. Daartegen is aangemerkt, dat dergelijke poging zeer vermoedelijk geenszins tot een gewenschten uitslag zoude kunnen leiden. Desniettemin is het voorstel, met 13 tegen 3 stemmen, aangenomen.

De raming voor het onderhoud van stedelijke gebouwen enz. is *f* 10650 hooger gesteld dan op de begrooting over 1859 voor die post is uitgetrokken, en *f* 12428 meer dan in 1858 daarvoor is besteed. De voorzitter heeft deze aanvrage kortelijk toegelicht, en erkend, dat al de voorgestelde werken wel niet even dringend noodig kunnen worden geacht, maar dat alle noodzakelijk zijn om de gebouwen in behoorlijken staat te houden, en inzonderheid die, welke verhuurd worden, en voor welke men anderszins geene geschikte huurders zou kunnen bekomen. Het bedrag is goedgekeurd, met eene vermindering van *f* 181, uithoofde van het besluit om de Jan-Gijzen-vaart te abandonneren.

Ten aanzien van het onderhoud van straten en pleinen, heeft de heer *Dijserinck* het wenschelijk geacht, dat ook in deze gemeente de straten enz. van naambordjes mogten worden voorzien. B. en W. hebben zich bereid verklaard om dit verlangen in overweging te nemen.

Betreffende de bruggen, heeft de heer *del Court* aangemerkt, dat hij meermalen heeft te kennen gegeven dat de tweede brug in den Singelweg, tusschen de Zijl- en Raamhekken, hem onnoodig is voorgekomen, en deze gevolgelijk veilig zou kunnen worden afgebroken. De voorzitter heeft op zich genomen, een onderzoek intestellen naar de meerdere of mindere noodzakelijkheid van het behoud dier brug.

Op de vraag van den heer *del Court*, of onder het onderhoud van havens enz. ook begrepen is dat van walmuren van grachten, die, bij het eventueel uitbreiden van het dempen derzelve, zouden kunnen vervallen, heeft de voorzitter ge-[illegible] hebben hij aangevraagd voor de wal-[illegible] gracht, maar dat hij gaarne de

verzekering geeft van die gelden niet te zullen besteden dan ter verhoeding van gevaar.

Op het tiende hoofdstuk is voor het eerst eene post van *f* 5000 gebragt voor dagelijks voorkomende voorschotten, maar tevens onder de middelen een gelijk bedrag voor de teruggaaf van dergelijke voorschotten. Bij de behandeling van dit punt heeft de heer *v. d. Breggen* medegedeeld, dat de commissie van Financien zal voordragen om het ontwerp eener te ondernemen geldleening voor de openbare werken nog aantehouden, en heeft hij tevens voorgesteld om, bij de aanwezige ruimte van middelen, de voorgedragen post met nog *f* 20,000 te verhoogen, ten einde daardoor B. en W. gelegenheid te geven om de vervallende termijnen van de aannemingssom voor het dempen der grachten, bij wijze van voorschot, en behoudens nadere regeling, te voldoen, en de post onder de middelen met een gelijk bedrag te vermeerderen. De Raad heeft zich met dit voorstel vereenigd, en besloten om de verdere beraadslaging over de begrooting vrijdag voort te zetten.

HAARLEM, 20 October.

Alhier zijn de volgende telegrammen ontvangen:

LONDEN, 20 Oct. Prins *Napoleon* heeft, na het bezoeken van Manchester, zich weder ingescheept. — De *Van der Bilt* heeft berigten uit Nieuw-York van den 8sten aangebragt, in welke voorkomt, dat de President der Ver.-Staten den vertegenwoordiger in China heeft gelast, eene naauwkeurige onzijdigheid in acht te nemen.

BRESLAU, 20 Oct. Men verzekert stellig, dat de Keizer van Oostenrijk zich te gelijk met den Keizer van Rusland in deze stad zal bevinden. Keizer *Alexander* is reeds den 17den, zonder den Groothertog troonopvolger, te Warschau aangekomen, en wordt nu den 23sten alhier verwacht.

LONDEN, 20 Oct. Telegrafische berigten, alhier ontvangen, melden de volgende bijzonderheden, nopens het te Zurich geteekende verdrag: „Oostenrijk staat Lombardije aan Frankrijk af, behalve Mantua en Peschiera. Frankrijk staat dit alzoo bepaalde landschap af aan Sardinie. Sardinie belast zich met de betaling van de op Lombardije gevestigde jaargelden. Piemont betaalt aan Oostenrijk veertig millioenen, en neemt drie vijfden van de Monte, en alzoo in alles 250 millioenen franken voor zijne rekening.

Met het doel om het gezag van den Paus in de Legatien te herstellen, en bij de overweging, dat dit kwalijk zal kunnen worden bereikt zonder de invoering van de hervormingen, welke door den H. Vader zelven voor wenschelijk zijn verklaard, zullen de contracterende partijen pogingen aanwenden, ten einde die hervormingen te doen daarstellen.

Betreffende de italiaansche Staten, die geen deel aan den oorlog hebben genomen, is bepaald, dat ten aanzien van derzelver grondgebied tot geene verandering zal mogen worden besloten, dan met goedvinden van de mogenheden, welke tot het daarstellen van die Staten hebben medegewerkt, en welke aan de Hertogen van Parma, Modena en Toscane bepaalde regten hebben toegekend; met voorbehoud nopens hetgeen omtrent eene italiaansche confederatie zoude kunnen worden bepaald, aan welke, in elk geval, het vermogen zoude worden toegekend om een eigen bondsleger te onderhouden. Ten slotte zoude eene algemeene amnestie worden uitgevaardigd en ook door de contracterende mogendheden worden gewaarborgd.

PETERSBURG, 19 Oct. Men verzekert, dat het Huis *Stieglitz en C°* met het begin van het aanstaande jaar zijne zaken zal staken en liquideren.

FRANKFORT, 20 Oct. In de Bonds-vergadering hebben de gemagtigden van vier koninkrijken en die van Hessen, Nassau en Mecklenburg een voorstel ingediend tot herziening van de Bonds-acte.

Den 18den October, den verjaardag van den gedenkwaardigen veldslag van Leipzig, is het gedenkteeken op den Drachenfels prachtig verlicht geweest.

— Uit 's Gravenhage wordt gemeld, dat uit de stads-pompen in alle rigtingen goed water wordt gebragt naar de gedeelten der gemeente, waar dit niet in genoegzame hoeveelheid wordt gevonden, en dat door het bestel van het bestuur der Werkvereeniging alle hoeken en sloppen van het vuil, 't welk aldaar wordt bevonden, worden gereinigd.

— De *Amsterd. Cour.* meldt, dat voor een algemeen spoorwegnet, in den geest van het ontwerp dat door het Amsterdamsch-Utrechtsch Spoorweg-committé wordt aangeprezen, concessie is aangevraagd door de heeren *R. Daniel Wolterbeek*, *J. van Eeghen*, *Ch. le Chevalier*, *J. Fock*, *H. Rahusen*] (allen te Amsterdam) en *H. A. van den Wall Bake* (te Utrecht).

— Den 17den is de spoorweg van Bingen naar Mainz voor het algemeen verkeer geopend. De afstand wordt in een uur tijds afgelegd.

— Van 8 tot en met 14 October zijn in Vriesland 28 runderen aan de longziekte gestorven, of te dier zake afgemaakt. Totaal 2238 sedert 1° Januarij.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 20 October. Den 19den dezer in **Texel** BINNENGEKOMEN: *Carolina*, Struyk en *Zeelandia*, Blaakhert, beide van Batavia; *Remda*, Bakker en *Elisabeth Jacomina*, Kleininga, beide van Londen, de laatste als bijlegger; *Libra*, Wagenaar en *Hannah*, Simpson, beide van Newcastle; *Mazeppa*, Rey, *Ann & John*, Hall en *Matthew*, Wilson, alle 3 van Sunderland; *Alwine*, Betty, Archangel; *Voorzorg*, Huisman, Petersburg; *Solon*, Larsen, *Alberdina*, de Jager en *Catharina*, Oldenburger, alle 3 van Nerva; *Soeblomsten*, Pedersen en *Anne Wilhelmine*, Torgensen, beide van Fredrikstad; *Gustave*, Smidt, Fredrikshald.

UITGEZEILD: de stoomb. *Ranger*, Londen; *Anna Paulowna*, Petersburg. Wind w. n. w.

Den 19den dezer in **Helvoet** BINNENGEKOMEN: *Koophandel en Zeevaart*, den Breems, Girgenti; *Jolande*, Crequier, Requejada; *Ida*, Lukje, Londen; *Gem*, Carr, Pentowan; *Elisabeth*, Jones, Liverpool; *Mary Ann*, West, Newcastle; *Eendragt*, Bos, Petersburg; *Belina*, Jager, Riga.

UITGEZEILD: *Boreas*, van Dijk, Gibraltar; de stoomb. *Earl of Auckland*, Londen. Wind w.

Den 7den Aug. van Macao uitgezeild: *Johannes Antonius*, Metz, Batavia.

Den 13den Aug. van Manilla uitgezeild: *Billiton*, ten Zeldam Gansevijk, Sydney.

Den [illegible] Sept. te Singapore binnengekomen: *Antoinette Seraphine*, Viëtor, Bankok, met verlies van anker en ketting.

Den 21sten Sept. van Demerary uitgezeild: *Jantje Meijer*, de [illegible], Liverpool.

[illegible] dezer van Baltimore uitgezeild: *Sophia Elisabeth*, van [illegible], Amsterdam.

Den 7den dezer te Konstantinopel binnengekomen: *Trieste*, Koster, Odessa; *Adelaide*, de Haan en *Henriette*, Vinke, beide van Galatz.

Den 18den dezer te Cherburg binnengekomen: het ned. oorl. fregat EVERTSEN, kapt. van Vriesland, Texel.

Den 16den dezer bij Dungeness aangekomen: *Biafra*, Evenwel, Westkust van Afrika naar Rotterdam.

MALAGA, 10 October. Het schip *Stad Genemuiden*, kapt. de Gorter, van Alexandria E. naar Falmouth, is 5 dezer alhier lek binnengeloopen, maakt 10 duim water in het uur, moet 8 dagen quarantaine houden.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

20 October 1859. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.				OOSTENRIJK.			
Thesaurie 5 p	—	—	—	Obl. Goll. 5 p	62½	—	—
Ned. Bank 4 "	—	—	—	" " 4 "	—	—	—
W. Schuld 2½ "	64 5/16	3/8	—	" Met. 5 "	54 3/8	9/16	54 7/16
" . 3 "	76 11/16	—	—	" r.Amst. 5 "	73 7/16	5/8	73 7/16
" . 4 "	97 9/16	11/16	97 9/16	" Nat. 5 "	59 3/8	9/16	59 3/8
Amort. Sd. 3 "	—	—	—	" 54. 2½ "	28 15/16	29 1/16	29
Handl. Ms. 4½ "	126¾	—	—	Wener Bank f	858	—	—
O. I. Leen. 4 "	—	—	—	" . . "	287	—	—
Holl. Spw. . .	—	—	—	" 4 p	272	—	—
Leening 4½ p	—	—	—	NAPELS.			
Rijn Spw. 4½ "	101½	—	—	Cert. L. B 5 "	—	—	—
M. Weldd. 4 "	—	—	—	" Rots. 5 "	—	—	—
BELGIE.				DENEMARKEN.			
Cert. W.S. 2½ p	—	—	—	Obl. Lond. 5 p	99¼	—	—
" Rots. 2½ "	51½	—	—	" 3 "	—	—	—
FRANKRIJK.				BRAZILIE.			
Certif.....3 p	—	—	—	Geldl. 24. 5 p	—	—	—
SPANJE.				39. 5 "	—	—	—
Oblig.....1¼ p	33 9/16	—	—	43. 5 "	—	—	—
" ....3 "	45 5/8	—	—	52. 4½ "	—	—	—
" Bin. 3 "	42 13/16	7/8	—	SARDINIE.			
Am.-Schuld..	11	1/16	—	........5 p	—	—	—
Bew. Coup...	—	—	—	PERU.			
PORTUGAL.				Geldl. 54. 4½ p	—	—	—
Oblig.....3 p	44½	—	—	" Parijs..	—	—	—
" 1856.3 "	43 1/16	1/8	—	ECUADOR.			
" Uitgest.	—	—	—	Obl. 1855. 1 p	15⅛	onbep.	
RUSLAND.				VENEZUELA.			
Hope & C°.5 p	104¼	—	—	Obl. 6 th. 3 p	27 3/16	5/8	27¼
" 5 "	101⅞	—	—	" Uitg. 1 "	14⅛	¼	-
Certif.Obl.5 "	—	—	—				
" " 4 "	—	—	—	GRENADA.			
" Stglts 4 "	—	—	—	Oblig.....3½ p	15 11/16	—	—
" N. 4 "	—	—	—	" Uitg. ..	5 3/16	—	—
" 54. 5 "	91⅞	⅜	91⅞	MEXICO.			
" 55. 5 "	100¼	⅜	—	Oblig.....3 p	21¼	—	—
" Hamb. 5 "	—	—	—				
" Lond. 5 "	—	—	—	N.-AMERICA.			
" 4½ "	95¼	—	—	Philad. Hope f	96	—	—
Insch. . 6 "	—	—	—	" Lt. B.	—	—	—
Cert. . 6 "	63	—	—	" Rots.6 "	—	—	—
POLEN.				Am. Bankact.	—	—	—
Aand. 1835. f	158	—	—	Ill. Spw. Aand.	—	—	—
Oblig.....4 p	78¾	—	—	" Obl. C.B. 7 "	—	—	—
PRUISSEN.				Louisiana 5 p	—	—	—
Oblig.....5 p	101¼	—	—	GRIEKENLAND.			
Aand. 54. 3½ "	—	—	—	Obl. 1825. 5 p	—	—	—

Russische spoorweg volgefourn. 222 à ½. De 3 pc. Russen 64⅝ à ¾. — Beleening 3. Prolongatie 3. Disconto 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*:

IJ. DE KOCK, *President.* J. A. JOLLES, 2e. *Secretaris.*

Bij geringen handel leverde de beurs weinig verandering op. Venezuela's, eerst williger, bleven ten slotte flaauw.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 23,80; diverse in Eng. per £ *f* 11,62½; Frans. *f* 55¼; Belg. *f* 55¾; Pruiss. *f* 34⅞; Hamb. Russen *f* 32½; Russen in Z. R. *f* 33¾; Pools. in Fl. *f* 26¾.

MADRID, 19 October. De 3 pc. 44.15; 1¾ pc. 34.15.

LONDEN, 20 October. De 3 pc. geeons. 95⅜ à ½. Mexico 22⅝ à ⅞. Spanje 46⅜ à ⅝, en 34 à ¼.

PARIJS, 20 October. De 3 pc. 69.60. Spanje 3 pc. 43⅝.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 20sten October 1859.

Madrid,	3/m.	*f* 241	à	c.	Bord.,	½ uso	*f* 55 50	à	c.
Bilbao,	——	" 240	à	-	——	2/m.	" 55	à	-
Cadix,	——	" 243	à	-	Londen,	——	" 11 65	à	-
Sevilien,	——	" 240	à	-	——	zigt	" 11 70	à	-
Lisbon,	——	" 40 37½	à	-	Hamb.,	——	" 35 31	à 32	-
Portà Port	——	" 40 25	à	-	——	2/m.	" 35 12½	à	-
Napels,	2/m.	" 78 50	à	-	Ween.,	6/w.	" 93 50	à	
Livorno,	——	" 38 50	à	-	Augsb.,	——	" 99	à	
Genua,	——	" 45 50	à	-	Frankf.,	——	" 99 75	à	-
Parijs,	zigt	" 55 87½	à	-	Petersb.,	3/m.	" 167	à	-
——	2/m.	" 55 56	à 57	-	Rotterd.,	——	" 12½	à	-

SPECIECOURS.

AMSTERDAM, 20 October. Nieuwe Ducaten *f* 0,00 à *f* 0,00. O. gerande dito *f* 5,50 à *f* 5,60. Wigtige Engelsche Souvereinen *f* 11,65 à *f* 11,75. Dito Pistolen *f* 9,55 à *f* 9,65. Nieuwe Louis d'Or *f* 00,00 à *f* 00,00. Stukken van 20 fr., *f* 9,30 à *f* 9,40 het stuk. Baren Goud en Gouden Specien van *f* 1442,60 per N. P. fijn 9½ à 10½ pc. Zilver van 900 à 850 d. *f* 104,20 à *f* 106, per N. P. fijn. Piasters *f* 2,55 à *f* 2,60. Fransche Kroonen *f* 2,70 à *f* 2,75. Stukken van 5 fr. *f* 2,33 à *f* 2,36. Brabandsche Kroonen *f* 2,65 à *f* 2,70. Pruissische Daalders *f* 1,75 à *f* 1,78. Tiengulden-stukken *f* 9,60 à *f* 9,70.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 18 October. *Tarwe* prijsh.; 70 à 74 p. Ommel. *f* 7,50 à *f* 8,30; 70 à 74 p. Old. *f* 7,25 à *f* 8,05. *Rogge* oude 15 c. hooger; 66 à 70 p. *f* 5,95 à *f* 6,55. *Boekweit* 10 c. lager; 62 à 64 p. gr. zand *f* 4,65 à *f* 5,05; 64 à 66 p. veen *f* 4,65 à *f* 5,05. *Gerst* iets hooger; 54 à 58 p. w. *f* 5,20 à *f* 5,90. *Haver* iets hooger; 38 à 50 p. dikke *f* 3,35 à *f* 4,55; 36 à 40 p. w. voer *f* 3,10 à *f* 3,60. *Paardenboonen* *f* 6,25 à *f* 7. *Koolzaad* hooger, met weinig handel; *f* 10,25 à *f* 10,80. *Gort* grove *f* 8,75 à *f* 9; parel *f* 11 à *f* 13.

SNEEK, 18 October. *Boter* *f* 49,50. Kanterkaas *f* 26 à *f* 30; nagelkaas *f* 25 à *f* 29,50.

DELFT, 20 October. *Boter* *f* 55 à *f* 68.

*** VERDAAGDE VERGADERING van den Gemeenteraad van Haarlem, op *Vrijdag den 21sten October* 1859, des namiddags ten een ure.

*** Ondertrouwd:

NICOLAAS BEERS

met

CATHARINA JOHANNA SARA VAN ESSEN.

AMSTERDAM, 19 October 1859.

*** Getrouwd:

ROGIER WILLEM KLOP

en

MARIA CHRISTIANA LUCKEL.

AMSTERDAM, 20 October 1859.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER Vrouwe *A. G. PIT*, geb. *ELIAS SCHOVEL.* A. PIT.

DOORN, 16 October 1859.

*** Bevallen van eene DOCHTER *A. C. HANCOCK — BORRIUS.*

AMSTERDAM, 16 October 1859.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER Vrouwe *CAROLINE BOELLAARD*, geboren *BONHOMME.*

ARNHEM, 17 October 1859.

*** Voorspoedig bevallen van een ZOON Vrouwe *M. SCHÖNSTEDT*, geboren *VAN BRAAM*.
'S HAGE, 17 October 1859.

*** Bevallen van eenen welgeschapen ZOON Vrouwe *U. KOL*, geboren Baronesse *D'ABLAING VAN GIESSENBURG*.
KLEINE BREUL, bij *Zeyst*, 18 October 1859.

*** Bevallen van eenen ZOON *G. E. W. POST UITERWEER*, *VAN BOMMEL*.
AMSTERDAM, 18 October 1859.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *C. S. BIERMAN*, hartelijk geliefde Echtgenoote van
AMSTERDAM, H. VAN EEGHEN.
18 October 1859.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *H. C. P. J. LAUNSPACH — DE HEER*.
'sHERTOGENBOSCH, 19 October 1859.

*** Heden ontvingen wij het treurig berigt, dat onzen Reiziger den Heer A. LE CAVELIER, te *Bathmen*, bij *Deventer*, is overleden.
Ruim 20 opvolgende jaren behartigde hij met onvermoeiden ijver, trouwe zorg en grondige kennis de Handelszaken van ons huis.
Wij achten het aangenamen pligt hulde aan zijne nagedachtenis te brengen. L. EVERSZ & C°.
AMSTERDAM, 14 October 1859.

*** Heden overleed onze dierbare Behuwd-Moeder en Moeder JOHANNA LOUISA DRES KORNVELD, Weduwe den Heer *A. H. Metelerkamp*, en laatst Weduwe den Heer *G. W. Caudri*, in den ouderdom van 64 jaren.
BORCULO, G. FABIUS.
15 October 1859. J. M. FABIUS,
Eenige kennisgeving. METELERKAMP.

*** ARNHEM, den 15den October 1859. Den 26sten Julij 1859, overleden te *Makassar*, Eiland *Celebes*, onze jongste zeer geliefde Broeder PIETER HENDRIK UHLENBECK, in leven Kapitein der Genie O. I. L., Rid. Mil. W. O. 4e Kl., in den ouderdom van 37 jaren, diep betreurd door alle zijne Broeders en Zusters.
Uit aller naam,
C. W. UHLENBECK.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, en voorzien te zijn van de Genademiddelen der stervenden, in den ouderdom van 40 jaren, LOUWERENS ZONNEVELD, in leven Metselaar alhier. W. GROEN.
UITGEEST, A. BAKKUM.
16 October 1859. Exec. Test.
De *Metselaars Affaire*, zal met behulp van een bekwame Meesterknecht, voortgezet worden, door de Weduwe *Gt. Zonneveld*. ANNA HAANRAADTS,
Weduwe *G. Zonneveld*.

*** Heden overleed ten huize van den Heer *Conrad Schöpperle*, den Heer G. S. KLEINE, Gepensioneerd Hofmeester van Z. M. *Willem II*.
'sGRAVENHAGE, 17 October 1859.

*** Heden overleed te *Oegstgeest*, in den ouderdom van 69 jaren, de Heer CORNELIS GROEN, diep betreurd door zijne Echtgenoot en zijne Kinderen.
LEYDEN, C. KOOREMAN, Wed. *C. Groen*.
17 October 1859. ALBERT GROEN.
CORNELIA GROEN.
Algemeene kennisgeving.

*** AMSTERDAM, den 17den October 1859. Heden overleed alhier de Wel-EdelGeboren Heer BENJAMIN FRIESWIJK, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, gedecoreerd met het Metalen Kruis als Vrijwilliger bij het Mobiele Leger in 1830/31, Bewaarder der Hypotheken, van het Kadaster en Scheepsbewijzen.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene korstondige ongesteldheid, mijne waarde Zuster Mejufvrouw JOHANNA DE GROOT, in den ouderdom van circa 75 jaren. B. J. DE GROOT.
AMSTERDAM, 17 October 1859.
Eenige en algemeene kennisgeving zoo binnen als buiten de Stad.

*** Tot onze diepe droefheid overleed heden, onze innig geliefde eenigste Zoon COENRAAD PAULUS, in den ouderdom van ruim zeven jaren.
C. WERTZ VAN DOORNEN.
A. M. WERTZ VAN DOORNEN,
ROCQUETTE.
AMSTERDAM, den 17den October 1859.

*** CHARLOIS, 18 October 1859. Heden overleed, na eene kortstondige ziekte, tot mijne en mijner Kinderen bittere droefheid, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot ARIE ESSENBRUGGE VAN DER HEGGE, in den ouderdom van ruim 59 jaren. Onvermoeid werkzaam, om kranken bij te staan, bezweek hij aan den avond van denzelfden dag, waarop hij aan den morgen nog had geholpen.
M. OOSTHOEK,
Wed. *A. E. van der Hegge*.

*** Op den 18den dezer overleed, in den ouderdom van 57 jaren, den Wel-Edelen Gestr. Heer J. HUYGENS, Kapitein bij het 2de Bat. 7de Regiment Infr., Ridder van den Ned. Leeuw en van de Eikenkroon, hartelijk geliefde Echtgenoot van S. M. URBANUS,
HELDER, 19 October 1859. Weduwe *Huygens*.
Betrekkingen en Vrienden gelieve deze kennisgeving als algemeene en bijzondere aantemerken.

*** Op den 18den dezer overleed te HELDER, in den ouderdom van 57 jaren, onzen algemeen geachten Vriend en Wapenbroeder den Hr. Kapt. J. HUYGENS.
Wij betreuren in hem een trouwhartigen Kameraad, zijne onderhoorigen eenen waardigen leidsman en opregten Soldatenvriend, en meenen in de volste overtuiging hier bij te mogen voegen dat aan het Leger een allezints verdienstelijk Officier is ontvallen.
De Officieren van het 2de Bataillon des 7de Regimt. Infanterie.

*** Tot onze bittere droefheid overleed heden, onze MATHILDE MARIANNE, in den lieven leeftijd van bijna twee jaren.
TERPSTRA.
TERPSTRA — Barones SPEIJERT VAN WOERDEN.
HOORN, 18 October 1859.

*** Heden overleed, in den ouderdom van negen en zeventig jaren en ruim vijf maanden, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder J. VAN DEN EYKEL, Wed. *L. van Eck*, na eene korte ongesteldheid en daarop volgend verval van krachten. *Uit aller naam*,
HUISSEN, J. H. VAN ECK.
den 19den October 1859.
Verzoeke deze algemeene ook als bijzondere kennisgeving te willen aanmerken.

De Brief van 6 October ontvangen van den Heer N. N.

De Schrijver wordt verzocht zich nader bekend te maken, ten einde in persoon over de zaak te spreken, onder Letters G. Z. M., bij J. H. SCHELTEMA, Boekverkooper in de Beurssteeg E. 183, te Amsterdam.

*** De Erfgenamen van de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarden Nalatenschap van wijlen JAN HAKOF, den 11den Januarij 1859, in de Wieringerwaard overleden, roepen bij deze op alle bekende en onbekende Schuldeischers in dien Boedel, om te compareren op Vrijdag den 28sten October 1859, des middags ten 12 ure, ten Kantore van den Notaris C. SIEMERS, in de Zijpe, om te hooren de Rekening en Verantwoording van hun beheer.

*** Al degenen die iets verschuldigd zijn aan- of te vorderen hebben van wijlen GERRIT VAN STAVEREN, in leven Veerschipper te Hilversum, gelieven daarvan ten spoedigste opgaven te doen, aan deszelfs Weduwe of aan den Notaris A. PERK.

*** Aan de Armenschool te Edam, wordt gevraagd, een **HOOFD-ONDERWIJZER**, op eene Jaarwedde van *f* 500 en vrije Woning.
Voor 15 November 1859, zullen de Sollicitanten verpligt zijn, de vereischte Stukken *franco* intezenden, aan den Burgemeester; zijnde het Vergelijkend Examen bepaald op den 25sten dier maand.
Edam, den 11den October 1859.
Burgemeester en Wethouders der Gemeente *Edam*,
G. J. VERSTEEGH.
De Secretaris,
J. DE BRUINE JOHz.

*** In een der voornaamste Geldersche Steden, wordt tegen 1° Januarij of Februarij 1860, in eene oude en beklante *Apotheek* gevraagd, een **BEDIENDE**, van de Prot. Godsd., die de gelegenheid zal vinden tegen zeer aannemelijke voorwaarden de *Apotheek* en het *Huis* overtenemen. Adres met *gefrankeerde* Brieven onder Lettr. V., bij de Boekhandelaars de Wed. BORLEFFS EN TEN HAVE, te Amsterdam.

De Betrekking van **ZIEKENMOEDER**, in de eerste Afdeeling van het **Burger-Gasthuis**, te 's Gravenhage, waaraan verbonden is eene Jaarwedde van *f* 150, benevens Kost, Inwoning, Bewassching en Geneeskundige Hulp, opengevallen zijnde, worden zij, die daarvoor verlangen in aanmerking te komen (ongehuwden of Weduwen, geene Kinderen ten hare laste hebbende), opgeroepen, om te verschijnen ter Vergadering van de Directie, op *Woensdag den 2den November* 1859, des namiddags ten half twee ure, in het *Burger-Gasthuis*, met overlegging van bewijzen van goed gedrag en bekwaamheid.

*** Men verlangt liefst tegen 1°. November, op een Buiten in de Provincie Zeeland, eene **BONNE**, P. G., welke behalve de zorg voor jonge Kinderen tevens de geschiktheid bezit om met de Wasch te kunnen omgaan. *Franco* Brieven Letter M., Hulp-Postkantoor Heinkenszand.

*** Eene **WEDUWE**, van de Prot. Godsdienst, sedert onderscheidene jaren bij eene *gedistingeerde Familie*, het Huishouden bestierende en nog steeds aldaar werkzaam, zag zich gaarne tegen Januarij of Februarij a. s., in dusdanige betrekking verplaatst. Inclinerenden, adresseren zich met *franco* Brieven, onder Lett. O. P., bij den Heer C. ZWAARDEMAKER, Boekhandelaar te Haarlem.

*** Tegen half November a. s., vraagt men eene bekwame **KEUKENMEID**, van de Prot. Godsd., van goede getuigschriften voorzien, die een Burgerpot koken en tevens eenig Huiswerk verrigten kan. Adres met *franco* Brieven onder Letter X., aan den Boekhandelaar W. STOKHUYZEN, te Gorinchem.

*** *Une* **DEMOISELLE** *de la R. F. désire être placée auprès d'une Dame agée, pour lui tenir compagnie et l'aider dans le ménage. Elle est aussi très disposée à accompagner une famille aux Indes.*
Adresser franco *aux initiales R. F. chez le libraire J. DE KRUYFF à Utrecht.*

*** *Burgemeester en Wethouders der Gemeente* VEENENDAAL, maken bekend, dat de *Kermis*, welke alhier ter gelegenheid der *Najaars-Veemarkten* gehouden wordt, dit jaar **geen plaats zal hebben.**
De Burgemeester,
Veenendaal, H. G. VAN DER POEL.
den 19den October 1859. De Wethouder,
C. BRINKHUIS.

VRIJE VEEMARKT MET PREMIËN.

Burgemeester en Wethouders van UITHOORN, brengen ter kennis, dat de **NAJAARS-VEEMARKT** aldaar zal plaats hebben op Woensdag den 2den November e. k., *vrij* van alle Marktgelden en onder uitreiking van *Premiën*, aan hem die de meeste Runderen ter Markt brengt, alsmede aan hem, die de meeste Runderen zal hebben gekocht.
J. TAK, Burgemeester.
W. C. WOLTERSTORFF, Wethouder.

*** H. E. JUNG — HOLLERMANN, Groote Houtstraat bij de Peuzelaarsteeg, heeft de eer de Dames te berigten, dat zij de **MODEL-HOEDEN** voor het aanstaande saisoen uit Parijs ontvangen heeft.

MANUFACTUREN.

GIERSTRAAT N°. 814/812.

De Wed. VEEL & ZOON,

berigten hunne geëerde begunstigers den ontvangst van een groot assortiment **NIEUWE ZIJDEN-**, **WOLLEN-** en **FANTASIE-STOFFEN**, **MODELLEN** van **MANTELS** en andere **NOUVEAUTÉS** voor het saisoen.
Haarlem, 19 *October* 1859.

*** De ondergeteekende heeft de eer de Dames te berigten, dat zij de **MODELLEN van WINTERHOEDEN** uit *Parijs* ontvangen heeft.
J. WOEST — NEAU,
Oude Groenmarkt, 2de huis van de Lange Veerstraat.

BORSTAANDOENINGEN. !!

Verkoudheden, Zinkens, Heeschheid, Kinkhoest enz.

Uit de onderzoekingen, die door de Geneesheeren der Parijsche Hospitalen gedaan zijn, blijkt, dat de **Siroop en Borstkoekjes** der **Arabische Nafé**, van G. DELANGRENIER, te Parijs, de beste Borstmiddelen zijn om bovengenoemde *Aandoeningen* te bestrijden. Deze middelen maken eene uitzondering op andere bereidingen voor den Borst, doordien zij noch *Opium* noch *Zuren* bevatten.

MAAGPIJNEN,

Maagontsteking, Ontsteking van Maag en Ingewanden, Overprikkeling.

De lijders aan Maagpijnen en geprikkelde ingewanden zullen, in den door *Delangrenier* bereiden *Racahout*, eene voor de Maag geschikte Spijs vinden, door deszelfs *voedende* en opwekkende eigenschappen is dezelve bijzonder geschikt voor *Vrouwen*, *Minnen* en *Kinderen*; deze zelfstandigheid bewaard de Kinderen voor *Engelsche Ziekte* en andere, aan dien leeftijd eigene ongesteldheden.
Deze bereidingen zijn de *eenigen*, die door de Geneeskundige *Academie* en *Faculteit* van Parijs goedgekeurd zijn.
Ten einde zich voor de Belgische namaak te behoeden, en overtuigd te zijn dat dezelve uit de Fabriek van den Heer *Delangrenier*, *te Parijs*, afkomstig zijn, moet men zich aan het *Hoofd-Depôt* voor Holland bij den Heer *F. E. van Santen Kolff*, te Rotterdam, of de volgende Heeren Depôt-Houders aanmelden, alwaar deze bereidingen *alléén* in Flesschen of Doosjes afgeleverd moeten worden, die met het *Cachet* van den Heer *Delangrenier* verzegeld zijn.
H. H. Uloth, Apotheker, op den Zeedijk, te Amsterdam; *J. M. van Renesse*, Apotheker te 's Hage; de Wed. *J. W. Bekker*, te Franeker, en *L. J. Grootendorst*, Apoth. te Utrecht.

*** Men verlangt TE KOOP of TE HUUR, tegen 1°. Februarij aanstaande, in de nabijheid van Amsterdam, in eene volkrijke Buurt: Een zeer zuiver en goed onderhouden **HEERENHUIS**, met minstens vijf à zes Kamers, droege Kelder, goed Regen- en Welwater, groote **TUIN** en **MOESTUIN** en liefst met een Vijver vóór of achter het Huis. Adres *franco* onder Letters G. D., bij den Boekhandelaar C. F. STEMLER, hoek Haarlemmerdijk en Singel te Amsterdam.

GOUDA.

UIT DE HAND TE KOOP: Een **WINKELHUIS**, met achter aan het water gelegen Pakhuizen, op den besten koopstand der Markt, geschikt voor alle Zaken.
Alsmede een **HEERENHUIS** met **TUIN**, op den fatsoenlijksten stand, beide te Gouda, te aanvaarden Mei 1860 of vroeger. Te bevragen bij B. H. VAN DE WERVE, Zaakwaarnemer, te Gouda. Brieven *franco*.

VRIJWILLIG, UIT DE HAND TE KOOP.

De, in volle werking zijnde, **BIERBROUWERIJ**, genaamd *DE WITTE LEEUW*, annex **MOUTERIJ**, **HUIZINGE**, **STALLING** en alles wat verder tot het vak behoort, als ook een voorraad **aan BIER** en **TONNEN** ter waarde van *f* 20.000. Zij is eene der voornaamste van *Breda*, ten bewijze, daar men het debiet kan vermeerderen wanneer men zulks verkiest.
Brieven *franco* aan L. RUISSENAERS te Breda.

TWEE SCHEPEN UIT DE HAND TE KOOP.

Zijnde: Een zeer sterk betimmerd, uitmuntend onderhouden, snelzeilend **JAGT** of **VEERSCHIP**, groot 23 Ton., met Zeil en Treil, alles naar den aard. (Bijzonder geschikt Zeeschip).
Een nog zeer gaaf, aanmerkelijk vertimmerd, welingerigt **POTSCHIP**, groot 26 Tonnen, met Tuig enz., bij O. L. LANTINGA, Scheepsbouwmr. te IJlst, (Vriesland).

*** UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR: De *Wisselsche* **WATER-KORENMOLEN**, te Epe, aldaar te bevragen bij G. SCHOLTEN Bz., te aanvaarden 22 November e. k.

TE KOOP:

Eene **STOOKMACHINE** met **Koperen PIJPEN**, ter lengte van ruim 17 Ellen en 10 Duimen A. M. diameter, tot verwarming eener *Bloemenkast*, te bevragen bij de Wede. D. R. VAN WERMESKERKEN, Boekh. te Tiel. Brieven *franco* Letters A. B.

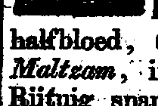

Te Koop:
EEN UITMUNTEND RIJPAARD,

halfbloed, 6½ jaar oud, afkomstig uit de Stoeterij van *Maltzan*, in Mecklemburg. Men kan het ook voor het Rijtuig spannen. Adres, Kneuterdijk, N°. 18, 's Gravenhage.

PUBLIEKE VERKOOPING TE CASTRICUM.

ten huize van de Wed. *de Weijer*, in *de Rustende Jager*, aldaar, op Donderdag den 27sten October 1859, des morgens om 10 ure, *à contant Geld*, van 6 puik puiksche KOEIJEN, 4 MERRIEPAARDEN, 10 beste LAMMEREN, gecroiseerd ras, voorts een JAGT-

of TENTWAGEN, een TILBURIJ, BOERENWAGEN en verdere **RIJTUIGEN**, STALHOUDERS-GEREEDSCHAP en hetgeen verder ten dage des Verkoops zal worden gepresenteerd.

*** W. J. ELSENHORST, Makelaar, zal op **Dingsdag den 25sten October 1859 en volgenden dag**, des voormiddags ten 10 ure precies, in de Anegang, voor het Huis get. W. 3 N°. 58, te Haarlem, ten overstaan van den Notaris Mr. C. GERLINGS, in publieke Veiling Verkoopen: Eenen netten INBOEDEL, waaronder eenige moderne mahonyhouten MEUBELEN, als eene Linnenkast, een Penantkastje, een Eettafel met 3 eikenhouten inlegbladen, Wasch-, Canapé- en andere Tafels, een Canapé, 12 Stoelen met zwarte trijpten zittingen, verder Ledekanten, Penant- en andere Spiegels, een Pendule met speelwerk van 4 aria's, Kleeden, Karpetten, Gangloopers, goedgevulden Bedden, Dekens, Kleederen, Koper-, Tin-, Blik-, IJzer- en Glaswerk, moderne Haarden, Kagchels en Spaarovens, PORSELEIN, *waaronder een déjeuné*, Japansche Kommen, een Kabinetstel, een Engelsch Porcelein Theeservies, roomgecouleurd Aardewerk, Lampen; eenig gemaakt ZILVERWERK, een **EZELWAGEN** en hetgeen verder te Koop zal worden aangeboden, gedeeltelijk behoorende tot de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van den Heer H. J. de VRIES, voorheen Houtkooper en Makelaar, laatst zonder beroep, gewoond hebbende onder Haarlem en aldaar overleden. De Goederen zijn Zaturdag 22 October 1859, *particulier* en Maandag 24 October 1859, *voor één ieder* te zien, van des voormiddags 9 tot des namiddags 4 ure.

BELANGRIJKE VERKOOPING
TE
ZEVENHUIZEN.

De Veiling op Vrijdag den 28sten October 1859,
De Afslag op Vrijdag den 4den November 1859,
beiden des voormiddags ten 10 ure, in het Raadhuis dier Gemeente, ten overstaan van den te Zuid-Waddinxveen residerenden Notaris A. N. MOLENAAR, van:

De kapitale, geheel nieuw gebouwde **BOUWHOEVE**, genaamd ***„HET HUIS DE MERWEDE"***, met smaakvol Heerenhuis, bevattende 5 Benedenkamers, waaronder groote Zaal, en 3 Bovenkamers, groote Droogzolder, Keuken, Achterhuis, ruime Kelder, Kaarnmolen, Stalling voor 40 Koeijen en 9 Paarden, Dorschvloer, groote Koren- en Stroozolders; voorts Schuur met Koetshuis en Stalling voor Paarden en jong Vee, Schapenschuur met berging voor Bouwgereedschappen, twee zes Roeden Hooi- of Korenbargen; voorts keurig aangelegd, met Vijvers doorsneden, Plantsoen, Moestuin, Boomgaard met jeugdige en exquise Vruchtboomen, met en benevens ruim 68 Bunders allervruchtbaarst **WEI-**, **HOOI-**, of **BOUWLAND**, waaronder 10 Bunders met beste Veen bezet; alles staande en alleraangenaamst gelegen in den gunstig bekenden Zuidplaspolder, nabij het Station Moordrecht, van den Rijn-Spoorweg en aan den Grindweg, binnen de Gemeente Moordrecht.

Eerst in Percelen, daarna in Combinatien en eindelijk in Massa.

Te aanvaarden:
De Bouwlanden dadelijk;
De Weilanden met Kersmis 1859, en
De Bouwhoeve c. a. met 1 Mei 1860.

Alles met geaffigeerde Billetten breeder omschreven.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij bovengemelden Notaris *Molenaar*.

*** B. LANGERHUIZEN, E. ZWEERTS, P. J. A. SUNDORFF, J. B. PLAAT, H. J. van OGTROP, J. A. JOLLES Jr., L. de BULL, A. LANGERHUIZEN en G. FIKKERT Jz., Makelaars, zullen op Maandag 31 October 1859, *des middags ten twaalf ure*, in het voormalige *O. Z. Heeren-Logement*, ten overstaan van de Notarissen COMMELIN en AMYA ESSER, doen Verkoopen: N°. 1. De zeer aanzienlijke en uitmuntend aangelegde **HOFSTEDE** genaamd ***SPAARNHOVE***, met hare extra kapitale Heerenhuizing, Stallingen, Tuinmanswoning, IJskelder en verdere betimmering, mitgaders groote Moes- en Broeituinen, zwaar opgaand Hout en verdere bepoting en beplanting, staande en gelegen nabij Haarlem, aan den Straatweg naar Alkmaar, Gemeenten Schoten c. a. en Velsen, groot volgens het Kadaster 40 Bunders, 51 Roeden, 78 Ellen. N°. 2. Een gunstig gelegen **BOEREN-HOFSTEDE**, met eene *als Zwitsersch Huis gebouwde* Huismanswoning, Stallingen, Hooiberg, Bosch en extra weltoegemaakte Hooi- en Weilanden, staande en gelegen in en achter het voorgaand Perceel en aan den Straatweg naar Alkmaar, Gemeente Schoten c. a., groot volgens het Kadaster 19 Bunders, 14 Roeden, 50 Ellen. N°. 3. Vier **WONINGEN** met eene Schuur, Moestuin, enz. in één Koop, aan den Straatweg voornoemd, belend de beide voorgaande Percelen, Gemeente als boven; te zamen groot 40 Roeden, 94 Ellen. N°. 4. Eene gunstig gelegen **BOEREN-HOFSTEDE**, met Huismanswoning, Stallingen, Hooihuis en extra weltoegemaakte Hooi- en Weilanden, belend de Hofstede *Spaarnhove*, nabij den gemelden Straatweg en het Voetpad naar de Santpoort, Gemeente als voren, groot volgens het Kadaster 23 Bunders, 70 Roeden, 10 Ellen. *Alle welke Percelen, na afzonderlijk te zijn geveild, met elkander zullen worden in slag gelegd.* N°. 5. Een **BROODBAKKERS-WINKELHUIS** en Vijf afzonderlijk Verhuurd wordende **WONINGEN**, Moestuin en Erf, in één Koop, aan den Straatweg en Gemeente als voren en aan de Jan Gijsenvaart, te zamen groot 19 Roeden, 10 Ellen. En N°. 6. Eene welingerigte **BOEREN-HOFSTEDE**, met Huismanswoning, Stalling en weltoegemaakt Hooi- en Weiland, aan den Bloemendaalschen Straatweg en Jan Gijsenvaart, Gemeente Velsen, groot volgens Kadaster 2 Bunders, 30 Roeden, 40 Ellen. Breeder bij Billetten omschreven en te zien des Maandags, Woensdags en Zaturdags van 12 tot 4 ure, mits vertoonende voor N°. 1 een Toegangbillet, door een der bovenstaande Makelaars onderteekend, of wel door den Makelaar J. van der VLUGT, te Haarlem. De Bewijzen van Eigendom en Veil-Conditiën zullen vier dagen vóór en op den Verkoopdag, des voormiddags ter inzage liggen, ten Kantore van de Notarissen COMMELIN en AMYA ESSER, te Amsterdam en de Kopij der Veil-Conditiën bij den Notaris C. GERLINGS, te Haarlem.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem komt van de pers:

EEN NIEUW WERK
VAN
MEVR. ELISE VAN CALCAR SCHIOTLING
GETITELD:
WAT PARIJS
MIJ TE ZIEN EN TE DENKEN GAF.
Eén Deel, met Vignet . . . . f 4.20.

*** Bij G. B. van GOOR, te Gouda, is uitgegeven en op Bestelling in de voornaamste Boekwinkels verkrijgbaar:

eene VOLKSUITGAVE van
V. D. PALM'S
BIJBEL VOOR DE JEUGD.
TAFEREELEN UIT DE GEWIJDE GESCHIEDENIS.
VOOR CHRISTENHUISGEZINNEN.

Even als de oorspronkelijke Uitgave kompleet in 24 stukken, doch kost in plaats van f 1,20, slechts 40 Centen per stuk.

Gratis ontvangen de Inteekenaren: Het welgelijkende door KAISER in Staal gebragte **PORTRET** van den gevierden Schrijver **EN EENE NETTE EN NAAUWKEURIGE KAART VAN HET HEILIGE LAND.** Dezelve in 4 gepreste Linnen Banden gebonden met fraai Vergulde Rugtitels f 1,40 meerden.

*** Uitgave van JOH. NOMAN en ZOON, te Zalt-Bommel en alom te bekomen:

I. Mr. J. VAN LENNEP, TIJDKAART VAN DE GESCHIEDENIS DES VADERLANDS,
VAN DE VROEGSTE TIJDEN TOT OP HEDEN, fraai Geïllustreerd met Vignetten door ***C. ROCHUSSEN***, in 2 zeer groote Bladen, met afzonderlijke beschrijving à f 8,80. Idem op linnen met rollen f 11,80.

Deze **Tijdkaart**, die door hare fraaije Illustratiën een aanschouwelijk overzigt geeft der belangrijkste feiten, om daardoor het geheugen te gemoet te komen, behoort volstrekt te huis in elke **School** en **Leeskamer**, en even zeer in de **Bibliotheek** van ieder, die op de beoefening der Historie prijs stelt.

II. GESCHIEDENIS DER CHRISTELIJKE GODGELEERDHEID,
gedurende het Apostolisch Tijdvak, door EDUARD REUSS, vertaald door *C. Busken-Huët*; waarbij Prof. *A. Kuenen*, eene belangrijke en aanbevelende Voorrede heeft gevoegd, 2 Dln. in gr. 8°. . . . . f 10,90.

III. GIJSBERT KAREL GRAVE V. HOGENDORP, BIJDRAGEN TOT DE HUISHOUDING VAN STAAT,
in het **KONINGRIJK der NEDERLANDEN.** Tweede verbeterde en vermeerderde druk, onder toezigt en met aanteekeningen van Mr. J. R. THORBECKE. De 10 Dln., met een uitvoerig en met zorg bewerkt **Register**, dat de bruikbaarheid van het Werk ongemeen verhoogt, zijn thans uitgegeven in 5 Dln compleet, met eene nieuwe fraaije duidelijke letter, roijaal formaat f 25. Idem gebonden in 5 fraaije rood linnen Prachtbanden. . . . . f 29,—.

*** Bij P. N. van KAMPEN, te Amsterdam, ziet het licht:

IN LONDEN EN PARIJS.
Een Verhaal van
CHARLES DICKENS.
(*A tale of two cities.*)

Uit het Engelsch, door **Dr. M. P. LINDO.**

1e Afl., met 2 Vignetten, in geïllustr. omslag. f –,75.
(Compleet in 8 Afleveringen, ieder met 2 Vignetten.)

Van denzelfden Schrijver verscheen vroeger:
KLEINE DORA. 3 Deelen compleet. . . f 8,90.
SLECHTE TIJDEN, in één deel. . . . „ 3,60.

*** Door GEBROEDERS MULLER, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch, wordt met uitnemend succes gedebiteerd:

MACHTELD,
DOOR
G. van den Berg.

2 Deelen, gr. 8° met Vignetten. Prijs f 5.90.

De Uitgevers achten elke aanprijzing overbodig, na de loffelijke aankondigingen door alle Tijdschriften van dit werk gedaan.

INDISCHE WETGEVING.

Staatsbladen voor Ned. Indië, van 1816—1845, in één lederen Bank, met uitvoerig alphab. Register, klein folio. . . . . f 26,00.

Idem van 1846—1855, in één lederen Band, met uitvoerig alphab. Register, klein folio. . . . . f 18,00.

De Jaargang van 1856 en volgende, elk met uitvoerig alphab. Register, per Jaargang. . . . . f 1,50.

Indische Wetboeken, 2 Dln. compleet, in 2 nette lederen Banden, zakformaat. . . . . f 8,50.

Mr. C. A. DE JONGH, **Burgerlijk Wetboek** met Aanteekeningen, roijaal formaat, in linnen Band f 10,75.

Uitgave van JOH. NOMAN en ZOON, te Zalt-Bommel en alom te bekomen.

*** Bij ALTMANN & ROOSENBURG, te Rotterdam, komt van de pers:

A. BERNSTEIN, *HET LEVEN DER PLANTEN, DIEREN EN MENSCHEN.*

Naar het Hoogduitsch, door G. H. RISSIK. 362 Bladz., met keurig geïllustreerden omslag. . . . . f 2.40.

——— *OVER DE GEHEIME KRACHTEN DER NATUUR.* Naar het Hoogduitsch, door G. H. RISSIK. 408 Bladz. . . . . . f 2.60.

Na de allergunstigste beoordeelingen dezer beide werken in de Tijdspiegel, het Leeskabinet, het Tijdschrift voor Staathuishoudkunde en Statistiek, de Bijdragen voor Onderwijs en Opvoeding, Europa, Vaderl. Letteroefeningen enz., behoeven de uitgevers er niets meer van te zeggen, dan dat het beiden populaire Boeken zijn, die eene hoogst nuttige strekking hebben en eene zeer aangename, onderhoudende lectuur opleveren.

TOT ZELFOEFENING
EN VOOR HET ONDERWIJS IN DE
NATUURKUNDE.

VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek, geven uit:

GRONDBEGINSELEN der NATUURKUNDE, *door de eenvoudigste Proeven Toegelicht*, door ***Dr. F. E. J. CRUGER.*** Naar de derde Hoogduitsche uitgave voor Nederland bewerkt door ***W. M. LOGEMAN.*** Met 425 in den Tekst gedrukte Houtsneêfiguren. 8 Dln., 800 pag's, f 3,90, geb. f 4,30.

HANDLEIDING TOT DE BEOEFENING DER NATUURKUNDE, door ***Dr. F. E. J. CRUGER***, vrij bewerkt naar de vijfde Hoogduitsche uitgave door ***J. H. VAN KOTEN.*** met 243 in den Tekst gedrukte Houtsneêfiguren. Een Deel, 360 pag's f 1,80, geb. in heel Linnen f 2,20. Ook verkrijgbaar in 3 Stukjes à 70, 50 en 60 Cts.

NATUURKUNDIG SCHOOLBOEKJE, bewerkt naar aanleiding van en ten gebruike bij CRUGER'S Grondbeginselen der Natuurkunde, door ***W. M. LOGEMAN.*** Met 252 in den Tekst gedrukte Houtsneêfiguren. 3 Stukjes 75 Cts.

De invoering op vele Scholen, het gebruik op **'s Rijks Kweekschool voor Onderwijzers** te Haarlem, zoowel van dit Schoolboekje als van het groote Werk van CRUGER, en het **buitengewoon groote** debiet, dat er buitendien aan te beurt valt, bewijzen zeker het best hunne degelijkheid en bruikbaarheid.

HET HEELAL en ZIJNE WONDEREN, Populaire voorstelling der Sterrekunde en Sterrekundige Aardrijkskunde, door ***A. DIESTERWEG.*** Vrij bewerkt naar den vijfden druk uit het Hoogd. door ***Dr. W. GLEUNS Jr.*** 2 Dln. 500 pag's, met 8 groote uitslaande Platen. f 2,40.

Bovenstaande zijn dezer dagen mede ingevoerd op vele
NORMAALSCHOLEN
en vele andere inrigtingen voor Onderwijs, waarom de Uitgevers de vrijheid nemen ze algemeen ook daarvoor aan te bevelen.

VOOR f 1,50 IN PLAATS VAN f 4,

wordt zoo lang de voorraad strekt, door den tegenwoordigen eigenaar S. E. van NOOTEN, te Schoonhoven, afgeleverd, het werk, getiteld:

Leesboek voor Ouders, vooral voor Moeders, over de opvoeding der Kinderen, in de Kraam-, Kinder- en Ziekenkamer, en over eenige voorname ziekten en gebreken,

DOOR
JULIUS VITRINGA COULON,
Med. Doctor te Leeuwarden,
VOLGENS ZIJNE VIJFTIGJARIGE ONDERVINDING.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDE en ZONEN.